

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 27. junija 2013*

„Carinski zakonik Skupnosti — Uredba (EGS) št. 2913/92 — Blago v začasni hrambi — Neskupnostno blago — Zunanji skupnostni tranzitni postopek — Trenutek dodelitve carinsko dovoljene rabe ali uporabe — Sprejetje carinske deklaracije — Prepustitev blaga — Carinski dolg“

V zadevi C-542/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) z odločbo z dne 30. septembra 2011, ki je prispela na Sodišče 24. oktobra 2011, v postopku

Staatssecretaris van Financiën

proti

Codirex Expeditie BV,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, A. Rosas, E. Juhász (poročevalec), D. Šváby in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. decembra 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za nizozemsko vlado M. Noort in C. Wissels, agentki,
- za grško vlado I. Bakopoulos in I. Pouli, agenta,
- za Evropsko komisijo B.-R. Killmann in W. Roels, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 28. februarja 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago določb Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307), kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2005 z dne 13. aprila 2005 (UL L 117, str. 13, v nadaljevanju: carinski zakonik).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Staatssecretaris van Financiën (državni sekretar za finance, v nadaljevanju: Staatssecretaris) in družbo Codirex Expeditie BV (v nadaljevanju: Codirex) glede odločb o odmeri carin in davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV).

Pravni okvir

- 3 Člen 4, točke od 15 do 17 in 20, carinskega zakonika določa, da v tem zakonu veljajo naslednje opredelitve:

„(15)

‚Carinsko dovoljena raba ali uporaba blaga‘ pomeni

- (a) vnos blaga v carinski postopek;
- (b) vnos blaga v prosto cono ali prosto skladišče;
- (c) ponovni izvoz blaga s carinskega območja Skupnosti;
- (d) uničenje blaga;
- (e) odstop blaga državnim blagajni.

(16) ‚Carinski postopek‘ pomeni:

- (a) sprostitvev v prosti promet;
- (b) tranzit;

[...]

(17) ‚Carinska deklaracija‘ pomeni dejanje, s katerim oseba v predpisani obliki in na predpisan način izrazi voljo dati blago v določen carinski postopek.

[...]

(20) ‚Prepustitev blaga‘ pomeni dejanje, s katerim carinski organi prepustijo blago za namene, ki jih določa carinski postopek, v katerega je blago dano.“

- 4 Člen 37 tega zakonika določa:

„1. Blago, ki je vneseno na carinsko območje Skupnosti, je od trenutka vnosa predmet carinskega nadzora. Skladno z veljavnimi določbami je lahko predmet carinske kontrole.

2. Blago ostane pod carinskim nadzorom tako dolgo, dokler se ne določi carinski status blaga in, če gre za blago, ki ni skupnostno, brez vpliva na člen 82(1), do trenutka zamenjave carinskega statusa ali vnosa v prosto cono ali prosto skladišče, oziroma do njegovega ponovnega izvoza ali uničenja v skladu s členom 182.“

5 Člen 40 navedenega zakonika določa zlasti, da blago, ki vstopa v carinsko območje Skupnosti, carini predloži oseba, ki ga vanj vnaša, ali, če je to primerno, oseba, ki po vnosu blaga prevzame odgovornost za njegov prevoz.

6 Člen 48 carinskega zakonika določa: „Neskupnostno blago[,] predloženo carini, mora pridobiti eno od carinsko dovoljenih rab ali uporab, dopustnih za tako blago.“

7 Člen 50 tega zakonika določa:

„Do pridobitve ene od carinsko dovoljenih rab ali uporab dobi blago, predloženo carini, takoj po predložitvi status blaga v začasni hrambi. To blago se v nadaljevanju imenuje ‚blago v začasni hrambi‘.“

8 Člen 51 navedenega zakonika določa:

„1. Blago v začasni hrambi se sme zadrževati samo na krajih in pod pogoji, ki jih odobrijo in določijo carinski organi.

2. Carinski organi lahko zahtevajo, da oseba, pri kateri se blago nahaja, predloži zavarovanje, zato, da se zagotovi plačilo vsakršnega carinskega dolga, ki bi lahko nastal v skladu s členom 203 ali 204.“

9 Člen 59 carinskega zakonika določa:

„1. Za vsako blago, ki naj bi bilo dano v carinski postopek, je treba vložiti deklaracijo za ta carinski postopek.

2. Skupnostno blago, ki je bilo deklarirano za izvoz, pasivno oplemenitenje, tranzitni postopek ali za postopek carinskega skladiščenja, se nahaja pod carinskim nadzorom od trenutka sprejema carinske deklaracije do iznosa blaga s carinskega območja Skupnosti, uničenja ali razveljavitve carinske deklaracije.“

10 Člen 62 tega zakonika določa:

„1. Pisne deklaracije je treba izdelati na obrazcu, ki ustreza uradnemu vzorcu, predvidenem v ta namen. Deklaracije morajo biti podpisane in vsebovati vse navedbe, ki so potrebne za uporabo določb o carinskem postopku, za katerega je blago deklarirano.

2. Deklaraciji je treba priložiti vse dokumente, ki so potrebni zaradi uporabe določb o carinskem postopku, za katerega je blago deklarirano.“

11 Člen 63 navedenega zakonika določa:

„Deklaracije, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 62, carinski organi nemudoma sprejmejo, če je sicer blago, na katero se nanašajo, predloženo carini.“

12 Člen 67 carinskega zakonika določa:

„Če ni izrecno določeno drugače, je treba za uporabo vseh določb, ki urejajo carinski postopek, za katerega je blago deklarirano, upoštevati datum sprejema deklaracije s strani carinskih organov.“

13 V skladu s členom 68 tega zakonika lahko carinski organi zaradi preverjanja sprejetih deklaracij preverijo dokumente, ki se nanašajo na deklaracijo, in dokumente, ki so ji priloženi, ter pregledajo blago in po potrebi vzamejo vzorce blaga zaradi analize ali podrobnega preverjanja. Pravice in dolžnosti deklaranta so določene zlasti v členih 69 in 70 tega zakonika.

14 Člen 71 navedenega zakonika določa, da rezultati preverjanja deklaracije služijo kot podlaga za uporabo določb o carinskem postopku, v katerega je dano blago, in da se, če se deklaracija ne preveri, te določbe uporabijo na podlagi navedb v deklaraciji.

15 Člen 72(1) carinskega zakonika določa:

„Carinski organi sprejmejo ukrepe, ki omogočajo prepoznavanje blaga, če je to prepoznavanje potrebno za zagotavljanje upoštevanja pogojev carinskega postopka, za katerega je bilo to blago deklarirano.“

16 Iz člena 73(1) tega zakonika je razvidno, da če so pogoji za vnos v zadevni postopek izpolnjeni, carinski organi praviloma dovolijo prepustitev blaga takoj po preverjanju navedb v deklaraciji ali sprejemu navedb brez preverjanja.

17 Člen 74(1), prvi stavek, navedenega zakonika določa:

„Če sprejem carinske deklaracije povzroči nastanek carinskega dolga, se sme blago, ki je predmet te deklaracije, prepustiti samo po plačilu zneska carinskega dolga ali njegovem zavarovanju.“

18 Člen 91(1)(a) carinskega zakonika določa:

„Zunanji tranzitni postopek omogoča gibanje, od enega do drugega kraja na carinskem območju Skupnosti:

(a) neskupnostnega blaga, ne da bi bilo to blago zavezano plačilu uvoznih ali drugih dajatev ali ukrepom trgovinske politike[...].“

19 Člen 96(1) tega zakonika določa:

„Glavni zavezanec je imetnik postopka v okviru zunanjega skupnostnega tranzitnega postopka. Odgovoren je za:

(a) predložitev nedotaknjene blaga namembnemu carinskemu uradu v predpisanem roku, pri čemer je dolžan spoštovati ukrepe, ki so jih carinski organi sprejeli za zagotovitev prepoznavanja;

(b) spoštovanje določb skupnostnega tranzitnega postopka.“

20 Člen 203 carinskega zakonika določa:

„1. Carinski dolg pri uvozu nastane:

— z nezakonito odstranitvijo blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora.

2. Carinski dolg nastane v trenutku odstranitve blaga izpod carinskega nadzora.

3. Dolžniki so:

— oseba, ki je odstranila blago izpod carinskega nadzora,

- osebe, ki so bile udeležene pri odstranitvi in so vedele ali bi morale vedeti, da gre za odstranitev blaga izpod carinskega nadzora,
- osebe, ki so zadevno blago pridobile ali posedovale in so v trenutku pridobitve ali prejema tega blaga vedele ali bi morale vedeti, da gre za blago, ki je bilo odstranjeno izpod carinskega nadzora, kakor tudi
- po potrebi oseba, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz zadrževanja blaga v začasni hrambi ali uporabe carinskega postopka, v katerega je bilo dano to blago.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 21 Družba Seaport International je v pristanišču Rotterdam (Nizozemska) raztovorila pošiljko ohlajenega govejega mesa v kontejnerju, prepeljanega z ladjo iz Brazilije na Nizozemsko. Ta družba jo je odložila na svoje območje in čakala na pridobitev carinsko dovoljene rabe ali uporabe tega blaga.
- 22 Družba Codirex je, medtem ko je bil kontejner na tem območju, 6. novembra 2007 vložila elektronsko carinsko deklaracijo za vnos navedene pošiljke v zunanji skupnostni tranzitni postopek. Carinski organi so to deklaracijo nemudoma sprejeli. Tedaj je imelo zadevno blago status „blaga v začasni hrambi“ v smislu člena 50 carinskega zakonika.
- 23 Carinski organi so 7. novembra 2007 na kontejner namestili carinske zalivke in ga prepustili. Kontejner je bil po cesti prepeljan k podjetju prejemniku, družbi Eurofrigo BV (v nadaljevanju: Eurofrigo), ki je v industrijski coni Maasvlakte (Nizozemska).
- 24 Ker carinski organi niso prejeli nobenega potrdila o tem, da je blago prispelo do družbe Eurofrigo, so uvedli preiskavo. Družba Eurofrigo jih je 27. decembra 2007 obvestila, da čeprav carinske zalivke niso poškodovane, sta v pošiljki dva tovorka manj od količine, zabeležene v carinski deklaraciji.
- 25 Carinski organi so 17. februarja 2008 družbo Codirex kot deklarantko pozvali, naj se natančneje izjavi o manjkajočem blagu. Ker se družba Codirex ni odzvala, so jo ti organi 3. julija 2008 z odločbo o odmeri davka pozvali k plačilu carine in DDV.
- 26 Davčni inšpektor, pri katerem je družba Codirex vložila ugovor zoper navedeno odločbo o odmeri davka, je to odločbo potrdil.
- 27 Družba Codirex je zoper odločbo davčnega inšpektorja vložila tožbo pri Rechtbank te Haarlem (okrožno sodišče v kraju Haarlem).
- 28 To sodišče je v sodbi ugotovilo, da je neskupnostno blago, deklarirano za tranzitni postopek, do trenutka prepustitve, ki so jo opravili carinski organi, obdržalo status „blaga v začasni hrambi“ in da zato zoper družbo Codirex v obravnavani zadevi ni mogoče uporabiti določb, ki urejajo tranzitni postopek. Rechtbank te Haarlem je ob sklicevanju na sodbo z dne 15. septembra 2005 v zadevi United Antwerp Maritime Agencies in Seaport Terminals (C-140/04, ZOdl., str. I-8245, točke od 35 do 39) razsodilo, da družbe Codirex, ki ni mogla fizično razpolagati z blagom, v času od začasne hrambe blaga do njegove prepustitve v tranzitni postopek, ki so jo opravili carinski organi, ni mogoče šteti za dolžnika v smislu člena 203(3), četrta alineja, carinskega zakonika.
- 29 Staatssecretaris je pri Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče) zoper to odločbo vložil kasacijsko pritožbo. To sodišče je menilo, da je za njegovo odločitev nujna razlaga carinskega zakonika.

30 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„V katerem trenutku pridobi neskupnostno blago s statusom blaga ‚v začasni hrambi‘, ki je bilo deklarirano za vnos v zunanji skupnostni tranzitni postopek, carinsko dovoljeno rabo ali uporabo v smislu člena 50 Carinskega zakonika?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 31 Na podlagi informacij predložitvenega sodišča preučitev obravnavane zadeve temelji na predpostavki, da so bili v času carinske deklaracije vsi tovorki, deklarirani in namenjeni za zunanji skupnostni tranzit, v kontejnerju, ki je bil na območju družbe Seaport International, vendar sta dva tovorka izginila pred namestitvijo carinskih zalivk na navedeni kontejner.
- 32 Iz člena 203(1) in (2) carinskega zakonika je razvidno, da z nezakonito odstranitvijo blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora ob tej odstranitvi nastane carinski dolg pri uvozu. Navedena odstranitev izpod carinskega nadzora pomeni vsako ravnanje ali vsako opustitev ukrepanja, ki preprečuje, čeprav zgolj začasno, dostop pristojnim carinskim organom do blaga pod carinskim nadzorom in izvajanje nadzora, določenega s členom 37(1) navedenega zakonika (glej zgoraj navedeno sodbo United Antwerp Maritime Agencies in Seaport Terminals, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 33 Če je bilo zadevno blago nezakonito odstranjeno izpod carinskega nadzora, ko je že bilo v postopku zunanjega skupnostnega tranzita, je imetnik postopka, ki je glavni zavezanec v smislu člena 96(1) carinskega zakonika, tisti, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz uporabe navedenega postopka, in ki je dolžnik carinskega dolga v smislu člena 203(3), četrta alineja, tega zakonika, če se ne uporabljajo določbe prvih treh alinej tega člena.
- 34 Če pa je bilo zadevno blago nezakonito odstranjeno, ko še ni bilo v postopku zunanjega skupnostnega tranzita, temveč je bilo še vedno v začasni hrambi, je dolžnik carinskega dolga, če se ne uporabljajo določbe prvih treh alinej člena 203(3), oseba, ki mora izpolniti obveznosti, izhajajoče iz zadrževanja blaga v začasni hrambi, in razpolaga z raztovorjenim blagom zaradi njegove premestitve ali skladiščenja (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo United Antwerp Maritime Agencies in Seaport Terminals, točka 39 in izrek). Na podlagi informacij, ki so razvidne iz spisa, ta oseba ni družba Codirex.
- 35 Zato je treba opredeliti trenutek, ko v skladu s carinskim zakonikom preneha začasna hramba blaga in se zanj začne postopek zunanjega skupnostnega tranzita.
- 36 Najprej je treba spomniti, da iz sodbe z dne 1. februarja 2001 v zadevi D. Wandel (C-66/99, Recueil, str. I-873, točke od 35 do 38 in 45), izdane v zvezi z blagom, namenjenim sprostitvi v prosti promet, izhaja, da to blago ostane v začasni hrambi do prepustitve in da se njegov carinski status ne spremeni, dokler ga carinski organi ne prepustijo.
- 37 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v skladu s členom 4, točka 16(a), carinskega zakonika sprostitve v prosti promet prav tako carinski postopek in da vnos blaga v tak postopek prav tako pomeni carinsko dovoljeno rabo ali uporabo.
- 38 Kot je v točki 60 sklepnih predlogov navedel generalni pravobranilec, je tako mogoče razlogovanje Sodišča v zgoraj navedeni sodbi D. Wandel prenesti na obravnavano zadevo, čeprav gre v sporu o glavni stvari za drugačen postopek.
- 39 Dalje, iz člena 4, točka 17, carinskega zakonika je razvidno, da carinska deklaracija pomeni dejanje, s katerim oseba v predpisani obliki in na predpisan način izrazi voljo dati blago v določen carinski postopek.

- 40 Člen 67 navedenega zakonika res določa, da je treba, če ni izrecno določeno drugače, za uporabo vseh določb, ki urejajo carinski postopek, za katerega je blago deklarirano, upoštevati datum, ko so carinski organi sprejeli deklaracije.
- 41 Vendar sam sprejem deklaracije ne zadostuje za prenehanječasne hrambe.
- 42 Člen 37(2) carinskega zakonika namreč določa, da blago, ki je vneseno na carinsko območje Skupnosti, ostane pod carinskim nadzorom tako dolgo, dokler se ne določi carinski status blaga in, če gre za blago, ki ni skupnostno, brez vpliva na člen 82(1) tega zakonika, do trenutka zamenjave carinskega statusa.
- 43 V skladu s členom 50 carinskega zakonika je blago, predloženo carini, včasni hrambi od predložitve do pridobitve ene od carinsko dovoljenih rab ali uporab.
- 44 V skladu s členom 4, točka 15(a), tega zakonika je vnos blaga v carinski postopek carinsko dovoljena raba ali uporaba, tranzit pa je v skladu s členom 4, točka 16(b), carinski postopek. Člen 4, točka 20, navedenega zakonika opredeljuje prepustitev blaga kot dejanje, s katerim carinski organi prepustijo blago za namene, ki jih določa carinski postopek, v katerega je blago dano.
- 45 Iz tega je mogoče sklepati, da v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, blago ostane včasni hrambi, dokler ne postane predmet zunanjega skupnostnega tranzita.
- 46 Vendar blago ne more biti v zunanjem skupnostnem tranzitu, dokler niso zanj izpolnjeni vsi pogoji.
- 47 V zvezi s temi pogoji je treba spomniti, da se po potrebi preverijo carinske deklaracije, sprejmejo ukrepi prepoznavanja zadevnega blaga in zahteva predložitev zavarovanja za plačilo carinskega dolga, ki bi lahko nastal.
- 48 Tako lahko carinski organi v skladu s členom 68 carinskega zakona po sprejetju carinske deklaracije sprejete deklaracije preverijo s preverjanjem dokumentov in/ali pregledom blaga.
- 49 V zvezi z ukrepi prepoznavanja blaga, ki jih sprejmejo carinski organi, je treba poudariti, kot je navedla Komisija, da je treba preverjanje iz člena 68 upoštevati v povezavi s členoma 71 in 73(1) tega zakonika, kar pomeni, da lahko formalnemu sprejetju deklaracije sledi sprejetje ukrepov, kot so tisti iz člena 72 navedenega zakonika, zaradi zagotavljanja pravilne uporabe carinskega postopka, v katerega je bilo blago vneseno. V obravnavani zadevi v postopku v glavni stvari so organi med sprejetjem deklaracije in prepustitvijo med drugim namestili carinske zalivke, da se je zagotovila pravilnost izvajanja zunanjega skupnostnega tranzita.
- 50 Glede obveznosti predložitve zavarovanja je treba poudariti, da zunanji tranzitni postopek v skladu s členom 91(1)(a) carinskega zakonika omogoča gibanje neskupnostnega blaga od enega do drugega kraja na carinskem območju Skupnosti, ne da bi bilo to blago zavezano plačilu dajatev. Zato za to gibanje veljajo zelo strogi pogoji, določeni v členih 91(2), 94 in 96 tega zakonika. Določeno je zlasti, da se praviloma zagotovi zavarovanje za plačilo carinskega dolga, ki lahko nastane v zvezi z blagom, da mora biti blago namembnemu carinskemu uradu predloženo nedotaknjeno in v predpisanem roku ter da morajo biti spoštovani ukrepi prepoznavanja, ki so jih sprejeli organi.
- 51 Zato v primerih, ko so med preverjanjem deklaracij ugotovljene pomanjkljivosti, ko niso spoštovane obveznosti, ki izhajajo iz ukrepov prepoznavanja, ali ko ni predloženo zahtevano zavarovanje, blago ne more biti predmet zunanjega skupnostnega tranzita.
- 52 Če pa so pogoji za vnos v zadevni postopek izpolnjeni, carinski organi dovolijo prepustitev blaga v skladu s členom 73(1) carinskega zakonika takoj po tem, ko so navedbe v deklaraciji preverjene ali sprejete brez preverjanja.

- 53 Zaradi potrebe ali možnosti, da carinski organi sprejmejo ukrepe preverjanja, prepoznavanja ali zavarovanja, ni mogoče šteti, da se lahko vsi pogoji postopka zunanjega skupnostnega tranzita izpolnijo zgolj s sprejetjem carinske deklaracije.
- 54 Poleg tega to, da se za blago, kakršno je tisto iz postopka v glavni stvari, postopek zunanjega skupnostnega tranzita ne more uporabljati, dokler ni bilo prepuščeno, izhaja iz opredelitve iz člena 4, točka 20, carinskega zakonika, v katerem je poudarjeno, da se prepustitev blaga, ki jo opravijo carinski organi, opravi „za namene, ki jih določa carinski postopek, v katerega je blago dano.“
- 55 Glede na zgoraj navedeno je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člene 50, 67 in 73 carinskega zakonika razlagati tako, da je neskupnostno blago, katerega carinsko deklaracijo so carinski organi sprejeli za njegov vnos v zunanji skupnostni tranzitni postopek in ki ima status blaga v začasni hrambi, vneseno v ta postopek in tako pridobi carinsko dovoljeno rabo ali uporabo v trenutku njegove prepustitve.

Stroški

- 56 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člene 50, 67 in 73 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2005 z dne 13. aprila 2005, je treba razlagati tako, da je neskupnostno blago, katerega carinsko deklaracijo so carinski organi sprejeli za njegov vnos v zunanji skupnostni tranzitni postopek in ki ima status blaga v začasni hrambi, vneseno v ta postopek in tako pridobi carinsko dovoljeno rabo ali uporabo v trenutku njegove prepustitve.

Podpisi